

ปฏิสัมพันธ์ของรูปแบบการเสนอเนื้อหาในหนังสือการ์ตูน กับระดับความสามารถด้านความเข้าใจ
ในการอ่าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4



นางสาว อรุณีศิริ คงธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-198-8

013289

18279922

๗๒

THE INTERACTION OF CONTENT APPROACHES IN CARTOON BOOKS AND LEVELS
OF READING COMPREHENSION ABILITY UPON THE COGNITIVE
LEARNING ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA FOUR STUDENTS



MISS ARUNESIRI KONGTHUM

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF AUDIO-VISUAL EDUCATION
GRADUATE SCHOOL
CHULALONGKORN UNIVERSITY

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปฏิสัมพันธ์ของรูปแบบการเสนอเนื้อหาในหนังสือการ์ตูน กับระดับ
ความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โดย

นางสาว อรุณศิริ คงธรรม

ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. เขาวเลิศ เลิศชโลพาร



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

(Handwritten signature)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(Handwritten signature)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ ทอมสนิท)

(Handwritten signature)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิรุฬห์ สีสลาพฤทธิ์)

(Handwritten signature)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง)

(Handwritten signature)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.เขาวเลิศ เลิศชโลพาร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปฏิสัมพันธ์ของรูปแบบการ เสนอ เนื้อหาในหนังสือการ์ตูน กับระดับ ความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทาง การ เรียนด้านพุทธิพิสัยของนัก เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชื่อนิพนธ์	นางสาว อรุณศิริ คงธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. เซาว เลิศ เลิศโลหาร
ภาควิชา	โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา	2528



บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการ เสนอ เนื้อหา
ในหนังสือการ์ตูน กับระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทาง
การ เรียนด้านพุทธิพิสัยของนัก เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีกลุ่มตัวอย่าง เป็นนัก เรียน
โรงเรียนพญาไท จำนวน 180 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2528 ซึ่งผ่านการทดสอบ
วัดความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่าน ของสำนักทดสอบทางการศึกษากรมวิชาการ
จากนั้นจึงจัดกลุ่มตัวอย่าง เป็น 3 ระดับ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจใน
การอ่านสูง (1) ปานกลาง (2) และต่ำ (3) ระดับละ 60 คน จากนั้นจึงนำหนังสือการ์ตูน
ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระดับศึกษา ซึ่งหนังสือการ์ตูนที่ศึกษามี 3 รูปแบบ คือ แบบบรรยาย
แบบสนทนา และแบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยาย หลังจากศึกษาจากหนังสือการ์ตูนแล้วทำการ
ทดสอบทันที แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาทำการวิ เเคราะห์ความแปรปรวน แบบสองทาง
เพื่อ เปรียบ เทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ที่มีระดับความสามารถด้าน
ความ เข้าใจในการอ่านกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ กับรูปแบบการ เสนอ เนื้อหาใน
หนังสือการ์ตูนแบบบรรยาย แบบสนทนา และแบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยายแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านสูง
เรียนได้ดีที่สุดในหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนา กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถ

ด้านความเข้าใจในการอ่านปานกลาง เรียนได้ดีที่สุดในหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบ
บรรยาย และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านต่ำ เรียนได้ดีที่สุดใน
หนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยาย และพบว่า ความสามารถ
ด้านความเข้าใจในการอ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แต่รูปแบบการ เสนอ เนื้อหา
ในหนังสือการ์ตูนทั้ง 3 แบบ คือ แบบบรรยาย แบบสนทนา และแบบสนทนาพร้อมกับแบบบรรยาย
ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ



ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2

Thesis Title The interaction of content approaches in cartoon
books and levels of reading comprehension ability
upon the cognitive learning achievement of Prathom
Suksa four students

Name Miss Aruneesiri Kongthum

Thesis Advisor Dr. Chawalert Lertchalolarn

Department Audio Visual Education

Academic Year 1985



ABSTRACT

The purpose of this research was to study the interaction of content approaches in cartoon books and levels of reading comprehension ability upon the cognitive learning achievement of Prathom Suksa four students. The subjects were one hundred and eighty Prathom Suksa four students of the Payathai School and were comprised of high, medium and low reading comprehension abilities of sixty subjects in each group. They were randomly assigned into three experimental groups. The first experimental group learned from cartoon books with only narration, the second group learned from cartoon books with only dialogue, and the third group learned from cartoon books with the combination of both dialogue and narration. Following immediately after the lesson the subjects were given a learning achievement test. The data from these tests were then processed statistically by using two-way analysis of variance.

Results

The results of the study indicated that there was an interaction between the groups of the high, medium and low level of reading comprehension ability and the content approaches in the narration, the dialogue and the combine narration-dialogue cartoon books at the 0.05 level of confidence. The high level of reading comprehension group learned best from the dialogue-cartoon books, the medium group learned best from the narration-cartoon books and the low group learned best from the combination of both dialogue and narration cartoon books. It was found that the reading comprehension ability was significantly difference at the 0.01 level of confidence but that there was no significantly difference between the three formats of content approaches themselves



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงมาได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะ อาจารย์ ดร.เชาว์เลิศ เลิศขโลพาร ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนให้ความเอาใจใส่ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี จนผู้วิจัยมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานวิจัยที่ดีซึ่งนับเป็นความรู้ และประสบการณ์ตรงอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะหาจากตำราอื่น ๆ มิได้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิรุฬห์ ลีลาพฤทธิ์ และ อาจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง ซึ่งเป็นประธานและกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ตามลำดับ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมงานวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ อังนุ ชมฉ่ำ และอาจารย์ประจำวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียนวัดบางโพธิ์อมวาส ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาจารย์ สรียา ภูอภิรมย์ และอาจารย์ประจำวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียนพญาไท ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งได้กรุณาให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในระหว่างดำเนินการทดลอง คุณพิระศักดิ์ โชติช่วง ซึ่งให้ความช่วยเหลือในการสร้างเครื่องมือทดลอง คุณฉลองชัย คุ้มภัย และ คุณจินดารัตน์ เพ็ชรวงศ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนผู้ช่วยเหลือ สนับสนุนและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตลอดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อรุณศิริ คงธรรม



สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญญัตราวาง	ฉ
สารบัญญภาพ	ฌ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมุติฐานในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	
/ ความหมายและประเภทของการ์ตูน	6
/ ความชอบและความสนใจของเด็กที่มีต่อหนังสือการ์ตูน	12
/ การวิจัยเกี่ยวกับความสนใจของเด็กที่มีต่อหนังสือการ์ตูน	15
การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้การ์ตูนประกอบการสอน	17
/ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของการ เสนอ เนื้อหาในหนังสือการ์ตูน	21
/ เรื่องการบรรยาย	22
การสนทนา	23
ความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน	24
การอ่านกับความ เข้าใจ	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
พื้นฐานของความเข้าใจ	25
ชนิดของความเข้าใจในการอ่าน	27
พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน	28
ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน	28
ระดับความเข้าใจในการอ่าน	28
ความเร็วของการเข้าใจในการอ่าน	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
กลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	31
วิธีดำเนินการทดลอง	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	49
สรุปผลการวิจัย	50
อภิปรายผลการวิจัย	51
ข้อเสนอแนะ	54
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก ก	62
ภาคผนวก ข	66
ประวัติผู้วิจัย	74

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 คำเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามรูปแบบการ เสนอ เนื้อหาและ ความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านของนัก เรียน	35
2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนจากแบบทดสอบ วัดความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ด้านพุทธิพิสัยกับรูปแบบของการ เสนอ เนื้อหาในหนังสือการ์ตูน	37
3 คำเฉลี่ยผลการ เปรียบเทียบรายคู่ความ เข้าใจของนัก เรียนที่มีระดับความ สามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านต่างกันต่อรูปแบบการ เสนอ เนื้อหาของ หนังสือการ์ตูนต่างกัน	38
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบของคู่ประกอบ เดี่ยวของนัก เรียนที่มี ระดับความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านกลุ่มสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบต่าง ๆ กัน	40
5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบของคู่ประกอบ เดี่ยวของนัก เรียนที่มีระดับ ความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่าน กลุ่มปานกลาง จะมีผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนจากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบต่าง ๆ กัน	41
6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบของคู่ประกอบ เดี่ยว ของนัก เรียนที่มีระดับ ความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านกลุ่มต่ำ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน จากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบต่าง ๆ กัน	42
7 ผลการวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบของคู่ประกอบ เดี่ยว ของนัก เรียนที่มีระดับ ความสามารถด้านความ เข้าใจในการอ่านต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน จากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบบรรยาย	43
8 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนน เฉลี่ยของนัก เรียนที่มีระดับความสามารถ ด้านความ เข้าใจในการอ่าน เป็นรายคู่ จากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหา แบบบรรยาย	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
๑ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบของค้ประกอบ เดียว ของนัก เรียนที่มีระดับ ความ เข้ใจในการอ้ต่างกััน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรีียนจากหนังสือการ์ตูน ที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนา	45
10 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนน เฉลี่ยของนัก เรีียนที่มีระดับความสามารถ ด้านความ เข้ใจในการอ้ เป็นรายคู้ จากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหา แบบสนทนา	46
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบของค้ประกอบ เดียว ของนัก เรียนที่มีระดับ ความ เข้ใจในการอ้ต่างกััน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรีียนจากหนังสือที่มีวิธี เสนอ เนื้อหาแบบสนทนา ร้วมกับแบบบรรยาย	47
12 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนน เฉลี่ยของนัก เรีียนที่มีระดับความสามารถ ด้านความ เข้ใจในการอ้ เป็นรายคู้ จากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธี เสนอ เนื้อหา แบบสนทนา ร้วมกับแบบบรรยาย	48

สารบัญภาพประกอบและกราฟ

	หน้า
ภาพประกอบที่	
1. ภาพแบบ เลียนของจริง	8
2. ภาพแบบ ล้อของจริง	9
3. การคูณโครงสร้าง	10
กราฟที่	
1. กราฟแสดงปฏิสัมพันธ์ของรูปแบบ เนื้อหาที่ เสนอ ต่างแบบที่มีต่อระดับการอ่านต่างกลุ่ม	38
2. กราฟแสดงปฏิสัมพันธ์ของระดับการอ่านต่างกลุ่ม ที่มีต่อการ เสนอ เนื้อหาต่างแบบ	38

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย